

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/905/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112228871
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Sopková Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7112228871.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu: O. I. P., W.Y.R., so sídlom O., Š. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpený SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: X. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., B. XXXX/X, zastúpený opatrovníčkou P. P., zamestnankyňou Okresného súdu Košice I, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: G. K. R. R. W. Z., K.Q. J. X, V., H.: XX XXX XXX, zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Svidník, Sov. hrdinov 163/66, v konaní o zaplatenie 314,16 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 30. mája 2014, č. k. 25C/109/2013-73

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v jeho napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného a v rozsahu zrušenia veci vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na účet právneho zástupcu AK JUDr. Igora Šafranka, Sov. hrdinov 66, Svidník, trovy konania vo výške 78,50 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodol tak o návrhu žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty za nedodržanie zmluvných podmienok, ktorý odôvodnil na tom skutkovom základe, že žalovaný s právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou W. I., U..W., S. XX, O., IČO: XX XXX XXX uzavrel Zmluvu o pripojení, v zmysle ktorej vypožičal žalovanému 1 ks SIM karty, ktorá mu umožňovala využívať telekomunikačné služby ním poskytované. Žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu za poskytnuté služby, preto bola SIM karta vypojená z prevádzky, z ktorého dôvodu je povinnosťou žalovaného uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 314,16 Eur.

Súd s poukazom na ust. § 43 ods. 1, § 42 ods. 1 písm. a), § 42 ods. 4 písm. b), § 43 ods. 5 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v platnom znení, ďalej na ust. § 544 ods. 1, 2, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 4 písm. k), § 53 ods. 5, § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu jej absolútnej neplatnosti zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca bol v konaní neúspešný, preto má žalovaný právo na náhradu trov konania. Nakoľko si ten žiadne trovy neuplatnil, súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal náhradu trov právneho zastúpenia spolu v sume 78,50 Eur, t.j. za 2 úkony právnej služby á 24,90 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné vyjadrenie vo veci samej) + 2 x režijný paušál 7,81 Eur + 20 % DPH zo sumy 65,42 Eur podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci.

Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, ktorý odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka zmenil a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal. Zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p..

Žalobca v odvolaní poukazuje na to, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka boli vynaložené neúčelne. Účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť. Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony, ako napr. na zaplatenie súdnych poplatkov, či hotových výdavkov. Žalobca má za to, že trovy právneho zastúpenia, ktoré sú súčasťou trov konania, a ktoré si uplatňuje vedľajší účastník, neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. Pokiaľ ide o účelnosť trov, poukázal žalobca na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. apríla 2012, sp. zn. 17Co/91/2012 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 19. júna 2013, sp. zn. 5Co/375/2013.

Ďalej v odvolaní poukázal na to, že vedľajší účastník je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov, teda naplňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými, bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Združenie by teda malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytovať právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zastúpené právnym zástupcom rovnako ako spotrebiteľské združenie. Podobne konštatoval aj Krajský súd v Bratislave v uznesení z 19. júna 2013, sp. zn. 5Co/375/2013, v ktorom je, okrem iného, uvedené: „vyplýva požiadavka, aby združenie bolo spôsobilé bez toho, aby muselo byť zastúpené advokátom, poskytovať aktívnu pomoc spotrebiteľovi, a to vrátane kvalifikovanej právnej pomoci. Kvalifikovanosť združenia oprávneného na zastupovanie účastníka konania (spotrebiteľa) pritom vyplýva nielen z uvedených požiadaviek, podmieňujúcich zápis združenia do zoznamu oprávnených osôb na vykonávanie tejto činnosti, ale aj z ďalších právnych úprav (napr. oprávnenia vyplývajúceho z § 10 zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, § 10 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veci ochrany spotrebiteľa).“

Žalobca v odvolaní nepopiera ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie ako subjektu odborne spôsobilého, znalého z danej problematiky, a z toho dôvodu aj zákonom privilegovaného.

Ďalej odvolateľ uvádza, že tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, priznáva, že žalovanému neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. Podľa jeho názoru ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je potom otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. Žalobca v odvolaní konštatuje, že vedľajší účastník vo svojej argumentácii poukázal iba na ustanovenia a rozhodnutia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného.

Ďalšou odvolacou námietkou žalobcu je to, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 05. februára 2013, sp. zn. 3Cdo/188/2012, v ktorom je uvedené: „Z ustanovenia § 93 O.s.p. nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť, žeby vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu ním podporovaného účastníka, svoj nesúhlas s vedľajším účastníctvom tento účastník nemusí ani odôvodňovať. Je pojmovo vylúčené, aby účastník konania bol pred súdom podporovaný niekým, účasť ktorého v konaní si neželá. To, že niekto chce v konaní pred súdom podporovať (hlavného účastníka) konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, automaticky neznamená, že ním poskytnutá procesná pomoc je hlavnému účastníkovi vítaná, že mu vyhovuje a že s ňou musí za každých okolností súhlasiť. To v plnej miere platí aj vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, na ktoré sa vzťahuje § 93 ods. 2 O.s.p.“

Odvolaateľ poukazuje na to, že ak by súd chcel použiť domnienku podľa § 101 ods. 3 O.s.p. na prípad vyjadrenia sa účastníka konania k vstupu vedľajšieho účastníka do konania, takéto použitie tohto ustanovenia neprichádza do úvahy, nakoľko by nešlo o vyjadrenie sa k postupu o vedení konania. Na uvedenú skutočnosť poukázal taktiež Najvyšší súd SR vo vyššie uvedenom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/188/2012.

Ďalej žalobca v odvolaní dôvodí, že Ministerstvo hospodárstva SR podporuje činnosť spotrebiteľských združení aj prostredníctvom dotácií na zastupovanie spotrebiteľov v konaniach pred súdmi. Napríklad G. K. R. W. Z. bola 29. februára 2012 udelená dotácia vo výške 4.000,00 Eur, čím Ministerstvo hospodárstva SR jednak hradí výdavky spotrebiteľských združení, a zároveň podporuje odbornosť združení v oblasti ochrany práv spotrebiteľov.

K odvolaniu žalobcu podal písomné vyjadrenie vedľajší účastník, ktorý uviedol, že účelnosť úkonov právnej služby je v danom prípade zrejmá a je nepochybné, že vedľajší účastník je riadnym účastníkom a má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta, pričom je absurdné, aby žalobca sám zastúpený advokátom upieral toto právo na zastúpenie inému účastníkovi. Navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 24,59 Eur, ktorú aj špecifikoval.

Odvolaací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a zistil, že nie sú podmienky na potvrdenie rozsudku v jeho napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zmenu (§ 220 O.s.p.), preto rozsudok v tejto časti podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky, okrem zákonov, aj článok 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad, rozhodnutie vo veci Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994) a Ústavného súdu SR (napríklad, I.ÚS 17/01, I. ÚS 226/03, II. ÚS 261/06, III. ÚS 74/08), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napríklad, rozhodnutie ESLP vo veci Higgins v. Francúzsko z 19. februára 1998).

Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypořadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen poukazom na všetky skutkové zistenia, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých, neurčitých alebo nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie. Súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné.

Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa účastníkovi konania okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania.

Súd prvého stupňa odvolaním napadnutý výrok rozsudku o trovách vedľajšieho účastníka náležite neodôvodnil, hoci tak vo výroku rozsudku, ako aj v jeho odôvodnení je uvedené, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva a v akej výške. Súd uviedol iba výšku trov priznaných vedľajšiemu účastníkovi, avšak bez toho, aby svoje rozhodnutie právne zdôvodnil.

Odvolací súd dospel preto k záveru, že namietané odvolacie dôvody sú dané. Súd neodôvodnil výrok rozsudku o náhrade trov vedľajšieho účastníka, v dôsledku čoho je rozsudok v tejto časti nepreskúmateľný, pričom nepreskúmateľnosť predmetného výroku rozsudku robí konanie vadným v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. Uvedené má za následok zrušenie rozsudku v napadnutom výroku a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá a vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, nebol napadnutý žiadnym z účastníkov, preto ho v týchto výrokoch odvolací súd ani nepreskúmal a v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.